

[Fogh Rasmussen]

i henhold til loven, simpelt hen ikke kan fraviges til ugunst for køber. Køber skal altid kunne hæve købet, hvis der foreligger en væsentlig forsinkelse eller en væsentlig mangel; og hvis salgsgenstanden lider af en mangel, der forringer genstandens værdi, så skal køber altid kunne kræve et forholdsmæssigt afslag i købesummen. Dertil kommer en række nye rettigheder, som også bliver ufravigelige. Der lægges med andre ord en begrænsning på parternes aftalefrihed.

Venstre er enig i, at der kan være et behov for en sådan styrkelse af forbrugerens stilling ved forbruger køb. De økonomiske og strukturelle forhold i samfundet har ændret sig afgørende siden den første købelov. Strømmen af nye varer er voksende, og mange er teknisk komplicerede forbrugsgoder. Derfor er det blevet sværere for forbrugerne at skaffe sig den fulde indsigt. I virkeligheden kan man sige, at dette lovforslag sigter på at sikre den jævnbyrdighed mellem sælger og køber, som er forudsætningen for et reelt frit forbrugsvalg.

Men det er også et led i strukturændringerne, at detailsælgerne i dag blot distribuerer færdige varer fra de bagved liggende handels- og fabriksled. Hvis en forbruger gør mangelsbeføjelser gældende, så må detailsælgeren gå til sin leverandør eller fabrikant; specielt mindre erhvervsdrivende risikerer at komme i klemme i dette system. Efter venstres opfattelse har mindre erhvervsdrivende ofte samme behov for forbrugerbeskyttelse som privatpersoner. Vi har derfor med tilfredshed bemærket os justitsministerens tilsagn om at tilvejebringe en sådan beskyttelse af de mindre erhvervsdrivende.

Ligeledes er vi tilfredse med, at justitsministeren har opretholdt den absolutte forbrugerreklamationsfrist på ét år, således at den stadig følger fristen ved erhvervsmæssige køb. Vi vil også gøre opmærksom på, at den erhvervsdrivende som modstykke til afhjælpningspligten får en afhjælpningsret for at undgå, at forbrugerne gør mangelsbeføjelser gældende. Desuden kan erhvervsdrivende fremover i videre omfang end hidtil over for de bagved liggende handelsled anvende aftalelovens § 36 om tilsidesættelse af urimelige aftaler.

Alt i alt er venstre af den opfattelse, at dette lovforslag repræsenterer en fornuftig balance mellem forbrugerhensyn og erhvervs-

interesser. Vi kan derfor anbefale det til en velvillig udvalgsbehandling og kan senere medvirke til forslagets gennemførelse.

Annelise Gotfredsen (KF):

Det havde nok været enklere, om man havde sammenarbejdet den forestående revision af købelovens almindelige regler med, at der indføres nye regler om forbruger køb.

Den nuværende ordning hviler på købeloven fra 1906, der regulerer køb og salg, og denne ordning har jo fungeret tilfredsstillende i mange år. Men det er da rigtigt, at der er sket en kraftig forøgelse af forbruger køb og værdien af omsatte varer. Det store antal selvbetjeningsforretninger med færdigemballerede varer kan gøre det vanskeligt for køberne at orientere sig på markedet, og det skal da ikke bestrides, at en vis udvidet forbrugerbeskyttelse kan blive nødvendig.

Man har derfor fundet det rimeligt at opstille særlige regler for forbruger køb, hvoraf en del ikke kan udvides til skade for forbruger. Nu er en sådan, man kan også sige udvidet umyndiggørelse af køberens modsat rettet af rørelser, der i øvrigt gør sig gældende i dagens Danmark. Der arbejdes og lovgives for at gøre den enkelte borger mere kritisk i samfundsforhold og for at give den enkelte større medbestemmelse og mere indflydelse på egne forhold. Gælder det forhold, der har direkte indflydelse på folks egen pengepung, mener man altså, at folk ikke selv kan tage ansvaret.

Det kan nok forekomme betænkeligt med denne fortsatte udvidede umyndiggørelse i civile retlige spørgsmål. Vi oplevede allerede i sidste samling med loven om forbud mod dørsalg og loven om morarenter en tilsvarende lovgivning.

Vi har aftalelovens almindelige regler, og jeg mener, det kan være farligt i for vidt omfang at udhule denne lovs almindelige betydning, og det kan i hvert fald meget vel tænkes, at ufravigelige regler for nogle brancher kan virke som en urimelig belastning. Dette er spørgsmål, som vi vil undersøge meget nøje i udvalget. Jeg har da også noteret mig, at man med hensyn til mindre erhvervsdrivende, der i visse situationer kan have et lignende behov for beskyttelse som privatpersoner, mener, at aftaleloven i tilstrækkeligt omfang yder beskyttelse, og at man ikke har